

Raadsbesluit december 2023

Kavelruil Zuidbuurt commandeurspolder (nacommissiebehandeling)

Beoogd maatschappelijk effect

Kavelruilplan Zuidbuurt 2023 draagt bij aan de twee doelen die de gemeente Midden-Delfland in het buitengebied nastreeft: (1) het behoud van een economisch duurzame agrarische sector in een verstedelijkte omgeving en (2) het behoud van het open agrarische gebied met landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarden.

Argumenten

1.1

De verkaveling van agrarische bedrijven wordt verbeterd.

Kavelruilplan Zuidbuurt en Commandeurspolder 2023 **verbetert de verkaveling van agrarische bedrijven in de Zuidbuurt en de Commandeurspolder. Zes grondgebonden veehouderijen hebben daar baat bij, waaronder vier melkveehouderijen.** Een aantal bedrijven kan haar rijafstanden verkorten door beter bereikbare veldkavels. **Twee melkveehouders zien hun huiskavel aanzienlijk groeien, wat de weidegang bevordert.** Op deze wijze leidt de kavelruil tot minder weg- en milieubelasting en wordt de verkeersveiligheid verbeterd. Deze kavelruil biedt ook de gelegenheid om een aantal kleine verbeteringen op efficiënte wijze mee te nemen, zoals het toedelen van voormalige glaskavels en het herstellen van kadastrale omissies.

Beleid van uit de Gemeente Midden Delfland

Hieronder document wat meegezonden wordt naar eventuele belangstellenden voor het pachten van Gemeente grond (februari 2025)

Inleiding

Het behoud en versterken van het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) van Midden-Delfland is een zeer belangrijke opgave voor de gemeente Midden-Delfland. De gemeente werkt hier al aan sinds haar oprichting in 2004 samen met diverse gebiedsorganisaties (zoals LTO Noord, afd. Delflands Groen) en andere (omliggende) overheden.

De agrarische sector van Midden-Delfland is van cruciaal belang als economisch en landschappelijk drager van het gebied. Daarom werkt de gemeente in nauwe samenwerking met LTO Delflands Groen aan verschillende programma's en projecten zoals het IODS programma Duurzaam Boer Blijven en het IODS project Grondinstrument (IODS staat voor Integrale Ontwikkeling tussen Delft en Schiedam d.w.z. kwaliteitsprogramma van de A4 Delft Schiedam). **Alles is erop gericht om maximaal in te zetten op een duurzaam economisch verdienmodel voor een landschap met kwaliteit, biodiversiteit en belevingswaarde.**

Grond: basis onder het bedrijf

Grond vormt de basis onder de grondgebonden landbouw. Het is een belangrijk onderdeel van het duurzame economische verdienmodel voor de rundveehouderij van Midden-Delfland. Om die reden wil de gemeente dan ook waar mogelijk, maar met respect voor het private domein, bevorderen dat de veehouders van het BPL Midden-Delfland kunnen beschikken over grond onder hun bedrijf. De gemeente Midden-Delfland stimuleert daarom, in samenwerking met LTO Delflands Groen, vrijwillige kavelruil die bijdraagt aan een toekomstbestendige verkaveling van het BPL Midden-Delfland. Vanuit het IODS project Grondinstrument stelt de gemeente budget beschikbaar voor de inzet van een kavelruilcoördinator. Dit heeft inmiddels geleid tot diverse kavelruilplannen.

De gemeente Midden-Delfland heeft zelf ook landbouwgrond in eigendom. Het gaat om ongeveer 200 hectare, verspreid door het BPL Midden-Delfland, zowel binnen als buiten haar gemeentegrenzen. Het zijn percelen land die de gemeente in de loop der jaren heeft verworven voornamelijk als gevolg van het project Saneren verspreid liggend glas (eveneens IODS) en naar aanleiding van de aankoop in 2018 van ongeveer 130 hectare grond van Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL). Dit waren de 'restgronden' van de Reconstructie Midden-Delfland, die het Rijk in de vrije verkoop wilde doen. **We hebben gebruik gemaakt van de voorkeur die het Rijk ons gaf (volgens hun interne richtlijn) met als doel de grond beschikbaar te houden voor de duurzame rundveehouderij van het BPL Midden-Delfland.**

Grond als instrument

De gemeente beschouwt het inzetten van haar grondbezit als een middel om de doelen voor het BPL Midden-Delfland te bereiken. Het in bezit hebben van grond is geen doel op zich. **De beleidsdoelen staan in de gebiedsvisie Midden-Delfland 2025 en zijn nogmaals geactualiseerd in de Visie op het Bijzonder Provinciaal Landschap van Midden-Delfland. Toekomstbestendige duurzame verkaveling is een noodzakelijke voorwaarde voor het functioneren van de landbouw als economische en landschappelijke drager van het gebied.** Tevens is **bedrijfsopvolging en bedrijfscontinuïteit van cruciaal belang.** Waar aan deze voorwaarden gewerkt wordt, kan tevens gekeken worden naar doelen als biodiversiteit en gezonde water- en bodemkwaliteit. Duurzame landbouw geven wij vorm aan de hand van de principes van kringlooplandbouw: het optimaliseren van het bedrijfsrendement (economisch en sociaal-maatschappelijk) door zoveel mogelijk gebruik makend van eigen resources in evenwicht en met respect voor de natuurlijke omgeving (bodem-, lucht-, water- en natuurkwaliteit, landschappelijke waarde, klimaat en dierenwelzijn).

Inzet grond ten behoeve van een duurzame landbouw

De gemeente Midden-Delfland vindt het belangrijk dat alle instrumenten, die de duurzame landbouw als drager van het BPL Midden-Delfland ondersteunen, in samenhang met elkaar worden ingezet. **Voor de verpachting van de gemeentelijke percelen weiland betekent dit dat de gronden zoveel mogelijk worden ingezet om de toepassing van kringlooplandbouw te bevorderen.** Dat betekent dat de gemeente Midden-Delfland steeds meer **grond in pacht wil uit gaan geven aan melkveehouders die de principes van kringlooplandbouw toepassen maar gezien de balans van vee ten opzichte van beschikbare hectares ook het hardste nodig hebben.**

Toelichting op de voorwaarden

Voor het werkingsgebied zie kaartje op de volgende pagina.

Er is gekozen voor een minimale omvang van 40 stuks rundvee, omdat de gemeente bij het toedelen van de grond die bedrijven wil voorzien van grond die qua inkomen zeer afhankelijk zijn van hun veestapel.

Om meerdere redenen spreekt het **als vanzelf dat weidegang als voorwaarde wordt gesteld.**

Weidegang is een essentieel onderdeel van kringlooplandbouw.

De gemeente streeft ernaar zoveel mogelijk boeren te laten profiteren van haar percelen weiland.

Dat zal nooit mogelijk zijn voor alle geïnteresseerde boeren, maar er kan wel zoveel als redelijkerwijs mogelijk is naar worden gestreefd. Om die reden kiest de gemeente er bewust voor het nu ter beschikking komende perceel aan de Burgerweg uitsluitend aan die boer te verpachten die in 2025 niet van de gemeente grond pacht.

Toelichting op de criteria

De gemeente beoogt met het puntensysteem kort **gezegd die kringloopboer** te vinden uit de directe omgeving van het te verpachten perceel die de grond ook hard nodig heeft in het streven naar grondgebondenheid.

De kortste rijafstand - van bedrijf tot te verpachten kavel – onder alle inschrijvingen biedt aan de hand van de formule omgekeerd evenredig het meest aantal punten voor dit onderdeel. Daarbij is er een factor 2 aan toegevoegd om tot een goede balans te komen met alle drie de criteria.

Bedrijven die krap in de grond zitten krijgen voorrang op de ondernemers die grondgebonden zijn. Er zit wel een maximum aan het aantal punten. Anders zou een zeer intensieve ondernemer op grote afstand alsnog goed uit het selectieproces kunnen komen en dan schiet het zijn doel voorbij.

Dat de inschrijver ook daadwerkelijk en goed gemotiveerd kringlooplandbouw toepast, acht de gemeente van groot belang. Daarom kunnen voor dit onderdeel alleen punten worden gescoord als de inschrijver de cijferbijeenkomsten van het studieseizoen Kringlooplandbouw Midden-Delfland 2024-2025 voor melkveehouders volgt of, in geval van een vleesveehouder, zich in 2023 heeft gemeld om deel te nemen aan de nieuw te ontwikkelen studiegroep voor vleesveehouders.